

Ajuntament de
Ciutadella de Menorca

Expedient: EX263 / 2022 / 005610

Àrea: Àrea Socioeducativa i de Dinamització econòmica

Servei: Atenció Social

Assumpte: Moció sobre la conscienciació i les mesures de suport a les persones cel·líiques

El Ple de l'Ajuntament, en sessió ordinària de dia 19-05-2022, adoptà, entre d'altres, l'acord següent:

11. Moció del Grup Municipal Ciudadanos (Cs) relativa a la conscienciació i a les mesures de suport als cel·líiques (expedient 2022/005610)

La senyora León Martínez, regidora, dona compte de la moció del Grup Municipal Ciudadanos (Cs), amb registre d'entrada telemàtic 008783 de dia 8 de maig de 2022, dictaminada a la Comissió Informativa Socioeducativa i de Dinamització Econòmica, en sessió celebrada el dia 12 de maig de 2022, amb 1 vot a favor (Cs); i 6 reserves de vot (PSOE, PSM, GxC i PP); i, que, una vegada esmenats per la regidora mateixa, de viva veu i en sessió plenària, els punts sisè i setè d'acord de la moció a petició de l'equip de govern, diu:

EXPOSICIÓ DE MOTIUS:

La malaltia cel·líica afecta un nombre considerable de persones, concretament un 1% de la població i aquesta xifra augmenta de manera directament proporcional a l'accessibilitat de les proves de detecció i a una major divulgació i comprensió de la malaltia. Segons l'Associació de Cel·líiques de Catalunya, una de cada 100 persones és cel·líica i d'aquestes no totes estan diagnosticades, però tan important com aquesta dada és una altra que diu que 7 de cada 10 persones amb cel·líica ignoren que la pateixen.

La malaltia cel·líica és un trastorn multisistèmic (afecta més d'un òrgan i la seva manifestació no és únicament de caràcter digestiu), induït per la ingesta de gluten de blat, sègol, ordi i probablement avena, que es produeix en persones amb predisposició genètica de totes les edats des de la primera infància en endavant. L'Associació de Cel·líiques d'Europa la defineix com una malaltia autoimmune.

Els símptomes més freqüents de la malaltia cel·líica, dependent de l'edat del/de la pacient són pèrdua de gana i de pes, fatiga, nàusees, vòmits, diarrea, dolor i distensió abdominal, pèrdua de massa muscular, erupcions cutànies, nafres a la boca, trombocitosi i retard en el creixement, entre altres símptomes.

La persona afectada per la malaltia i no diagnosticada pot presentar una sèrie de problemes de salut molt importants, raó per la qual és vital facilitar les proves de diagnòstic i vigilar els familiars dels afectats/de les afectades per ser una malaltia amb càrrega genètica. Existeix el risc de desenvolupar complicacions per a la salut, com anèmia ferropènica, inici prematur d'osteoporosi, infertilitat, avortaments involuntaris de repetició, intolerància secundària a la lactosa, trastorns del sistema nerviós central i perifèric, càncer gastrointestinal, etc.

La malaltia cel·líica es pot complicar davant la falta d'un diagnòstic precoç o entre pacients amb escassa adherència a la dieta sense gluten. En l'actualitat l'única prova concloent és l'endoscòpia, però des de l'any 2012 s'admet el diagnòstic en infants menors de 12 anys sense realitzar l'endoscòpia, si compleixen 4 de 5 criteris diagnòstics com són els marcadors en sang, si les proves genètiques són positives, etc.

L'únic tractament actual de la malaltia cel·líica, tant en pacients simptomàtics com en asimptomàtics, consisteix a seguir una dieta estricta sense gluten, que possibilita la recuperació de l'intestí prim. El règim sense gluten s'ha de seguir durant tota la vida.

Ajuntament de
Ciutadella de Menorca

La necessitat de seguir una dieta estricta lliure de gluten i el fet de requerir especial atenció per evitar una possible contaminació creuada fa que molts celíacs passin dificultats a l'hora de sortir a dinar, sopar... fora de casa seva, perquè, malgrat que hi ha establiments de restauració que ja ofereixen una carta específica lliure de gluten, encara són una minoria. Aquesta mancança d'establiments amb menús aptes i fiables per a celíacs és causa de frustració i d'*exclusió social*, més destacable en un país mediterrani, on les activitats d'índole social són element integrador i formen part intrínseca de la nostra cultura. En aquest sentint, és de destacar la labor d'associacions com l'Associació de Celíacs de Balears i Celíacs de Catalunya, amb el seu servei gratuït d'informació i assessoria a empresaris, emprenedors i institucions públiques i privades.

A la compra, la diferència de preu entre un mateix producte amb i sense gluten pot arribar a ser "abismal". Una persona celíaca la pot veure incrementada en uns 20 € setmanals, 80 € euros mensuals o 1.070 euros anuals. Si tenim en compte la gran càrrega genètica d'aquesta malaltia, ens podem trobar en una mateixa família amb més d'un membre celíac, que significaria una despesa molt important i, fins i tot, en moltes ocasions, insostenible (pot arribar a ser un 200 % més car).

Hem de considerar la malaltia celíaca com una malaltia crònica. Els/les pacients sense el compliment d'una dieta estricta lliure de gluten poden patir els trastorns comentats anteriorment. La manca d'ajudes directes per part de l'administració als afectats per la celiaquia no ajuda.

Tenint en compte que es tracta d'un tema de molta importància, ja que afecta la salut de les persones celíaques i als familiars, i el suport que necessiten, aquest grup municipal presenta la següent **MOCIÓ**:

«**PRIMER.** Manifestar el suport i reconeixement per part de l'Ajuntament de Ciutadella a tota la població celíaca de la ciutat i als seus familiars, a les associacions i a la resta d'agents amb els quals interactuen.

SEGON. Instar el **Govern de les Illes Balears** a destinar recursos per a la investigació pública, la prevenció i el tractament relacionat amb la malaltia celíaca, així com un seguiment adequat.

TERCER. Instar el **Govern espanyol**, el **Congrés dels Diputats** i el **Senat** per tal que es modifiqui la Llei 37/1992, de l'impost sobre el valor afegit per incorporar els productes sense gluten als béns subjectes a un tipus d'IVA del 4%.

QUART. Instar l'**Ajuntament de Ciutadella de Menorca** a afavorir, per raons d'igualtat i conscienciació, activitats que impulsin les relacions socials i la inclusió dels malalts celíacs en la societat local, així com dels seus familiars. Impulsades el dia 27 de maig de cada any, amb motiu del Dia Nacional de les Persones Celíaques.

CINQUÈ. Instar l'**Ajuntament de Ciutadella de Menorca**, perquè, mitjançant els Serveis Socials de l'Ajuntament, quan es destinin recursos a les famílies que necessiten aquests serveis, es tenguin en compte també aquelles famílies que, per ingressos, no puguin fer-se càrrec del sobrecost que suposa l'adquisició d'aliments aptes per a celíacs.

SISÈ. Instar les associacions de comerciants, de restauradors i d'hostaleria de Menorca (PIME, CAEB, ASHOME, etc) a promoure accions de formació entre els restauradors, comerciants, i altres agents implicats; i difondre l'oferta que Ciutadella ofereix a les persones afectades per la malaltia, amb l'objectiu de facilitar-los el dia a dia a la nostra ciutat i fer-la més receptiva.

SETÈ. Traslladar aquests acords al Govern de les Illes Balears, a l'Associació de Celíacs de Balears, a l'Associació de Celíacs de Catalunya, a PIME, CAEB i ASHOME.»

Intervencions

[...]

Acord

Es fa la votació separada dels punts de la moció segons el sentit del vot manifestat.

Ajuntament de
Ciutadella de Menorca

Se sotmeten **el primer, el segon, el sisè i el setè punts** d'acord de la moció a votació, que **S'APROVEN per unanimitat** (20 vots a favor dels membres presents, dels 21 que, de fet i dret, componen aquest ple.)

Se sotmet **el tercer punt** de la moció a votació, que **S'APROVA per set (7) vots a favor (3 Cs i 4 PP)**: els del senyor Eudimio José CARRASCO GONZÁLEZ, el senyor Jaume ANGLADA BAGUR, la senyora Isabel LEÓN MARTÍNEZ, la senyora Juana María PONS TORRES, el senyor Juan David BENEJAM ESCANELLAS, la senyora María Antonia TALTAVULL FERNÁNDEZ i la senyora María Esperanza JUANEDA SALORD; i **tretze (13) vots d'abstenció (7 PSM MxM, 4 PSIB-PSOE Ciutadella i 2 UP-GxC)**: els de la Senyora Alcaldessa, Joana GOMILA LLUCH, el senyor José LÓPEZ BOSCH, la senyora Laura ANGLADA SEARA, el senyor Andreu CARDONA MIR, la senyora María Jesús BAGUR BENEJAM, el senyor Pere FIOL BENEJAM, el senyor Damià MOLL CARDONA, la senyora Noemí CAMPS VILLALONGA, la senyora Maria Gràcia MERCADAL MARQUÈS, la senyora Maria Alexandra MOLL TALTAVULL, el senyor Guillermo Ángel BOSCH LLUFRIU, el senyor Sergio SERVERA MORENO i la senyora Carla GENER MARQUÈS.

Se sotmeten **el quart i el cinquè punts** de la moció a votació, que **NO S'APROVEN per set (7) vots a favor (3 Cs i 4 PP)**: els del senyor Eudimio José CARRASCO GONZÁLEZ, el senyor Jaume ANGLADA BAGUR, la senyora Isabel LEÓN MARTÍNEZ, la senyora Juana María PONS TORRES, el senyor Juan David BENEJAM ESCANELLAS, la senyora María Antonia TALTAVULL FERNÁNDEZ i la senyora María Esperanza JUANEDA SALORD; i **tretze (13) vots en contra (7 PSM MxM, 4 PSIB-PSOE Ciutadella i 2 UP-GxC)**: els de la Senyora Alcaldessa, Joana GOMILA LLUCH, el senyor José LÓPEZ BOSCH, la senyora Laura ANGLADA SEARA, el senyor Andreu CARDONA MIR, la senyora María Jesús BAGUR BENEJAM, el senyor Pere FIOL BENEJAM, el senyor Damià MOLL CARDONA, la senyora Noemí CAMPS VILLALONGA, la senyora Maria Gràcia MERCADAL MARQUÈS, la senyora Maria Alexandra MOLL TALTAVULL, el senyor Guillermo Ángel BOSCH LLUFRIU, el senyor Sergio SERVERA MORENO i la senyora Carla GENER MARQUÈS.

La qual cosa us comunic, abans que s'aprovi l'acta corresponent i a reserva dels termes que resultin de l'aprovació, de conformitat amb el que disposa l'article 164è del Reglament orgànic municipal, perquè en prengueu coneixement i tengui els efectes que corresponguin.

Atentament,
L'alcalde
Joana Gomila Lluch

Signat a Ciutadella de Menorca en la data de la signatura electrònica que consta en aquest document.

ASSOCIACIÓ DE CELÍACS DE CATALUNYA

